2015D50511

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Veiligheid en Justitie over zijn brief d.d. 11 november 2015 inzake de financiële evaluatie van het College voor de Rechten van de Mens (Kamerstuk 34 338, nr. 1).

De voorzitter van de commissie,
Ypma

Adjunct-griffier van de commissie,
Hessing-Puts

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de financiële evaluatie van het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) en de reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie daarop (Kamerstuk 34 338, nr. 1). Deze leden vragen waarom de onderhavige brief alleen door de Minister van Veiligheid en Justitie is ondertekend en niet mede door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Beide Ministers zijn toch de ondertekenaars van de Wet College voor de Rechten van de Mens. Gaarne krijgen zij hierop een reactie.
Voornoemde leden stellen voorop dat zij waarde hechten aan het College en dat het goed werk verricht. Deze leden hebben nog enkele vragen bij de evaluatie van het College en de kabinetsreactie.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de evaluatie van het College.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de financiële evaluatie van het College en de kabinetsreactie daarop. Zij hebben een aantal vragen en opmerkingen.

2. Doet het College de goede dingen?

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd te lezen dat het College op grondige en zorgvuldige wijze strategieëen voor de korte en langere termijn heeft ontwikkeld. Deze strategieëen zijn belangrijk om in te kunnen schatten hoe het College in de toekomst zijn taken wil invullen.

3. Doet het College de dingen goed?

De leden van de PvdA-fractie achten de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de educatieve taak problematisch. Uit de brief blijkt niet duidelijk waar de invulling van deze taak hapert. Het College geeft aan dat zij contact hebben proberen te leggen met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), maar dat dat niet tot concrete resultaten leidde. Zij hebben vervolgens samenwerking met andere marktpartijen gezocht, wat overigens niet eenvoudig was omdat dit mankracht en kosten met zich meebrengt. De Minister van OCW geeft echter aan dat zij op elk niveau in het onderwijs aandacht besteedt aan mensenrechten en dat het College hierbij kan aansluiten.
Daarnaast heeft de overheid nog het Nationaal Actieplan Mensenrechten waar het College mee kan samenwerken. Voornoemde leden kunnen zich niet aan de indruk onttrekken dat de samenwerking tussen het ministerie en het College niet op orde was. Zij vragen waarom er nooit een bevredigend gesprek tussen het College en het Minister van OCW tot stand is gekomen, zodat heldere afspraken gemaakt konden worden over de onderwijsprogramma's die op scholen reeds gegeven worden en waar,

aanvullend op die programma’s het College een educatief programma kan ontwikkelen dat recht doet aan de taakomschrijving van het College en duidelijk in een behoefte van mensenrechteneducatie voorziet. Daarnaast lijkt het deze leden belangrijk dat ook afstemming is met het Nationaal Actieplan Mensenrechten. Zij vragen in hoeverre u bereid bent actief mee te werken aan dergelijke afstemming? Graag ontvangen voornoemde leden een toelichting op het antwoord. Daarnaast verwachten deze leden dat duidelijke afstemming met het Ministerie van OCW en andere partners die educatieve programma’s met het thema mensenrechten ontwikkelen uiteindelijk kostenbesparend zal werken.

De leden van de SP-fractie constateren dat de aanvankelijke opzet om mensenrechten onderdeel te laten worden van het onderwijs stuk is gelopen op bereidheid van de verantwoordelijke bewindspersonen. Kunt u hierop een reactie geven? Hierdoor heeft het College meer mensen en middelen in moeten zetten om toch aan de slag te gaan met deze doelstelling met mensen en middelen die zij daar niet voor hadden. Hoe beoordeelt u deze gang van zaken? Deelt u de mening dat het niet van de bereidheid van een ministerie en van het ontbreken van capaciteit en middelen moet afhangen of het College zijn wettelijke taken optimaal kan uitvoeren? Zo nee, waarom niet?

4. Besteedt het College zijn financiële middelen doelmatig?

De leden van de VVD-fractie merken op dat wordt aangegeven dat u in gesprek gaat met het College over de wijze waarop de financiële verslaglegging transparanter kan worden gemaakt, zonder dat dit veel extra en onnodig werk kost en zonder dat dit risico’s oplevert voor de onafhankelijke positie van het College. Bent u bereid de Kamer te informeren over de uitkomsten van dit gesprek?

De leden van de PvdA-fractie merken op dat een van de conclusies is dat de financiële verslaglegging transparanter moet. Aangegeven wordt dat u voornemens bent om met het College in overleg te treden om te kijken hoe de verslaglegging transparanter kan worden. Het College suggereert dat een gehele of gedeeltelijke urenregistratie de enige denkbare manier is om de financiële verslaglegging te verbeteren. Deelt u deze mening?

5. Is het budget voldoende?

5.1 Bovenwettelijke uitkeringen bij werkloosheid

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de onderzoekers adviseren aandacht te schenken aan de wachtgeldregeling zoals die door de begrotingswetgeving is vastgesteld. Begrijpen deze leden het goed dat de wachtgeldregeling van de leden van het College vergelijkbaar is met die van de rechterlijke macht? Kan nader worden uitgelegd waarom de leden van het College dezelfde status van onafhankelijkheid nodig hebben als de rechterlijke macht? Kan de onafhankelijkheid niet op een andere manier worden gewaarborgd en is daarvoor een vergelijkbare wachtgeldregeling noodzakelijk?
Geldt de eis van onafhankelijkheid voor alle leden van het College even sterk? De aan het woord zijnde leden kunnen zich voorstellen dat er leden zijn of komen die zich exclusief bezighouden met het in individuele gevallen oordelen of iemand gediscrimineerd wordt en dat andere leden zich bezig houden met onderzoek, advies en voorlichting. Acht u een dergelijk onderscheid – naar het voorbeeld van de Raad van State – mogelijk en wenselijk? Kan dan ook in de wachtgeldregeling worden gedifferentieerd?

Deelt u de mening dat de bovenwettelijke uitkeringen op dit moment te zwaar drukken op de begroting van het College en dat een aanpassing noodzakelijk is om te voorkomen dat het College hun taken niet naar behoren kunnen uitvoeren omdat de financiële middelen daartoe ontbreken? Zo nee, waarom niet?

De leden van de SP-fractie vragen of u de mening deelt dat de uitgaven voor de wachtgelduitkeringen van voormalige collegeleden niet ten koste mogen gaan van de uitvoering van de wettelijke taken. Zo nee, waarom niet? Zo ja, is al duidelijk hoe dit zal worden voorkomen?

5.2 Omvang Budget

De leden van de VVD-fractie delen de conclusie dat een substantieel tekort in het onderzoek naar de financiële situatie bij het College zeker niet onopgemerkt zou zijn gebleven. Zij hechten er waarde aan deze discussie over de omvang van middelen voor het College te betrekken bij de evaluatie van de Wet College voor de rechten van de mens die in 2017 zal plaatsvinden.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de onderzoekers concluderen dat zij niet hebben kunnen vaststellen of de beschikbare middelen toereikend zijn. Zij constateren dat in 2017 een evaluatie van de Wet College voor de rechten van de mens zal plaatsvinden. Zij achten dat moment geschikt om in de volle breedte te kijken naar het College. De aan het woord zijnde leden doelen dan op het functioneren van de wettelijke regeling, het functioneren van het College en de financiering van het College

De leden van de SP-fractie lezen dat het College gegeven de beschikbare middelen de meest optimale invulling van zijn wettelijke taken heeft gevonden. Hoe zou deze invulling eruit hebben gezien als het College de middelen had gekregen waar zij zelf om had gevraagd, kortom de 7,4 miljoen euro? Wat heeft het College derhalve moeten laten liggen of minder uitgebreid kunnen doen?

Voornoemde leden lezen geen andere reden is dan een budgettaire om te bezuinigen op het College. Is dat een juiste constatering? Hoe vindt een belangenafweging plaats? Wordt bij het opleggen van een bezuiniging wel bekeken of het verantwoord kan en niet ten koste gaat van de deugdelijke uitvoering van de wettelijke taken? Zo nee, waarom niet? Het College heeft goedkopere krachten in moeten zetten. Wat heeft dit betekend voor de kwaliteit?

De leden van de SP-fractie constateren dat het College veel vrijheid wordt gegeven bij de uitvoering van de taken, maar dat deze vrijheid wordt ingeperkt door het vasthouden aan een minimumniveau van financiering. Hoe ziet u dit? Er wordt onder andere door de onderzoekers geconcludeerd dat er sprake is van een minimumniveau qua budgettering, dat het budget aanzienlijk geringer is dan wat de wetgever bij de start van het College in gedachten had en dat interviews met stakeholders en deskundigen de claim van College ondubbelzinnig ondersteunen. Toch stelt u dat het rapport onvoldoende concrete aanknopingspunten bevat voor toekenning van extra middelen. Hoe kan dat? Zijn voorgaande constateringen niet duidelijk genoeg? Wat moet er gebeuren wil u overtuigd raken van de noodzaak dat extra middelen nodig zijn?

Tot slot willen de leden van de SP-fractie een reactie op de brief van het College van 11 december 2015 over de taken die zij niet of onvoldoende kunnen invullen door de huidige begrotingsplannen vanuit het Ministerie

van Veiligheid en Justitie. Deelt u de mening dat het onwenselijk is als onder andere op het gebied van mensenrechtenschendingen in Caribisch Nederland, mensenrechteneducatie, publieksvoorlichting, samenwerking en kennisontwikkeling, minder kan worden gedaan door het College door de te beperkte budgettering? Zo nee, waarom niet?

II. Reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie